RR nr 043
Kct 02

Länsstyrelsen
Värmlands län

BESLUT

Enhet
Naturvårdsenheten

1993-02-08

231-14107-92

Handläggare, direkttelefon

NATURRESERVATET BRÅNBERGET

Torsby kommun

Värmlands län

Bildande av naturreservat

Beslut den 8 februari 1993

av

länsstyrelsen i Värmlands län

80 g 53000 1992-03

Postadress
651 86 KARLSTAD

Besöksadress
Växnäsgatan 5-7

Telefon
Växel 054-19 70 00
Direktnr se ovan

Telex
66198
LSTVARM S

Telefax
054-15 38 71, 18 64 83
054-15 39 74 (försv enh)
054-19 73 40 (bilreg)

Postgiro
3 51 87-4

Naturvårdsenheten 1993-02-08 231-14107-92

Bildande av

NATURRESERVATET BRÅNBERGET, Torsby kommun, Värmlands län

Innehållsförteckning Sid

BESLUTSDEL

Uppgifter om naturreservatet 3

Beskrivning av området 3

Ärendets beredning 4

Områdets betydelse och behov av skydd och vård samt anordningar för friluftslivet 4

Länsstyrelsens beslut enligt 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025) 5

Ändamålet med naturreservatet 5

Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen - Angående rätten att förfoga över fastighet inom naturreservatet 5

"- 9 § "- - angående skyldighet att tåla intrång 6

"- 10 § "- - angående vad allmänheten har att iakttaga 6

"- 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) - angående skötseln av naturreservatet 6

80 g 20000 1990-10

Naturvårdsenheten 1993-02-08 231-14107-92

BESLUTSDEL

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Naturreservatet Brånberget
Kommun	Torsby
Läge	Ca 7 km NO om Höljes
Kartblad	Topografiskt kartblad 14C SO Ekonomiskt kartblad 14C 2g Gula kartbladet 14C 26
Gräns	Markerad på karta, bilaga 1, samt beskrivning i Lantmäterihandlingar Dnr 9072
Area	316 ha
Fastigheter	Höljes 1:381
fastighetsägare	Staten genom statens naturvårdsverk
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

Beskrivning av området

Det höglänta området består av stora, sammanhängande naturskogar med inslag av mer utpräglad urskog. Väglöst land avgränsat mot väst och syd av sjöar och myrar, i öster myrstråk samt bergsbranter. I nordväst öppnar sig dock kalhyggen och ungskogar.

Större delen av området är bevuxet med blåbärsgranskog. I sluttningarna mot söder och framför allt nordost är vegetationen rikare med inslag av högört-granskog. Några delområden bär hällmarkstallskog. I nordöstra branten förekommer rikligt inslag av asp och björk som i övrigt förekommer sparsamt. Flerstädes uppträder torvmarker. I sydöstra hörnet finns ett par mellanrikkärr. I övrigt är myrtypen fattig. Kryptogamfloran är rik med drygt 300 funna moss- och lavarter. Flera arter är sällsynta och beroende av lång skoglig kontinuitet. Även floran av vedsvampar är rik tack vare riklig förekomst av lågor i olika stadier av nedbrytning. Fågelfaunan har inslag av arter med nordligt utbredningsområde. Brånberget har i statens naturvårdsverks riksomfattande inventering av urskogsobjekt åsatts högsta värdeklass (1).

80 g 50000 1992-03

Området har beskrivits dels av T. Hallingbäck (1977), dels av Fältbiologerna, Mellansvenska distriktet (1981).

Ärendets beredning

Länsstyrelsen lät 1976 genomföra en jämförande studie av kända naturskogsområden i länet. Studien genomfördes av T. Hallingbäck. I metodiken ingick som väsentlig del registrering av förekomst beträffande ett antal utrotningshotade och urskogsberoende kryptogamer (mossor och lavar). Sådan förekomst indikerar ursprunglig skogsmiljö och högt skyddsvärde. Brånberget framstod genom denna studie som ett synnerligen skyddsvärt objekt. Bedömningen bekräftades vid den riksomfattande urskogsinventering som statens naturvårdsverk senare genomförde.

Utöver ovan angiven studie av Hallingbäck har naturinventering genomförts 1981 av Fältbiologerna, Mellansvenska distriktet (stencilerad rapport).

Dominerande markägare var Stora Kopparbergs Bergslags AB. Bolaget, som tidigt informerades om inventeringsresultaten, har visat förståelse för områdets naturvärden och begränsat aktualiserade skogsbruksåtgärder. Diskussioner om avgränsning och instrångsersättning har skett i flera etapper.

Skogsvärdering för några alternativa avgränsningar har utförts av lantmäteriets specialenhet, Karlstad.

Området ingick i det stora köp av bolagsmark som statens naturvårdsverk genomförde 1989. I köpet ingick totalt ca 16 000 hektar. Säljare var sex skogsbolag inklusive Stora. Fastighetsbildningen registrerades den 14 maj 1992.

Områdets betydelse och behov av skydd och vård samt anordningar för friluftslivet

Området är intressant som en stor sammanhängande yta med väsentligen opåverkad natur. Genom det nutida, intensiva skogsbruket återstår föga av den naturtyp som är representativ för regionen. Ett skydd för området är angeläget dels för att opåverkade referensytor skall finnas, dels för att bevara livsmiljö för utrotningshotade och känsliga växt- och djurarter. Området har alltså främst botaniskt och zoologiskt intresse.

80 g SUCO 1992-03

Floran och faunan är till väsentlig del känsliga för biotopförändringar. Skogsbestånd och mark behöver därför bevaras orörda och fritt få utvecklas utan direkta vårdåtgärder.

Med tanke på förekomst av störningskänsliga arter bör särskilda anordningar för att främja allmänhetens friluftsliv vidtagas endast i mycket begränsad omfattning.

Länsstyrelsens beslut

Det beskrivna området, som avgränsas på bifogad karta (bilaga 1), bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen av landets natur.

Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025) området som naturreservat.

Naturreservatet namn skall vara naturreservatet Brånberget.

Ändamålet med naturreservatet

Ändamålet med reservatet skall vara att bevara ett högländ skogsområde opåverkat till förmån för naturliga vegetationstyper och hotade arter av växter och djur.

Området skall kunna utnyttjas som forsknings- och studieobjekt i den mån detta inte strider mot bevarandeintressena.

Reservatsföreskrifter

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen, vilka anges nedan.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. avverka skog eller vidtaga annan skogsbruksåtgärd
2. uppföra byggnad
3. bedriva täkt i någon form
4. anordna upplag
5. framdraga mark- eller luftledning

80 g SN/00 1992-03

6. dika eller på annat sätt förändra vattenförhållandena

7. anlägga väg

8. utöva jakt annat än på älg, rådjur, räv och hare

9. inplantera för området främmande djur eller växtart

10. använda kemiska växtnäringsämnen eller bekämpningsmedel

11. framföra motordrivet fordon annat än för att uttransport av skjuten älg.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som är angivna under B och D nedan.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken för pliktigas tåla att följande åtgärder vidtages för att tillgodose ändamålet med naturreservatet, nämligen

1. Anordningar för utmärkning av reservatet

2. Markering och underhåll av stigar och informationstavlor.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. skada träd och buskar, inklusive sådana som är döda

2. plocka eller gräva upp växter, inklusive kryptogamer (mossor, lavar, svampar)

3. störa djurlivet t ex genom närgången vistelse vid boplats

4. elda

5. medföra hund som inte hålls kopplad (undantag dock för tillåten jakt)

6. framföra motordrivet fordon.

80 g 50000 1992-02

Organiserat utnyttjande av området (turism, undervisning m m) skall ske i samråd med naturvårdsförvaltaren.

Naturvetenskapliga eller andra undersökningar skall utföras i samråd med naturvårdsförvaltaren.

Föreskrifterna under C gäller även markägare och innehavare av särskild rätt.

D. **Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen 1976:484)**
rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa nedanstående skötselplan

1. Området skall bevaras i orört och ostört skick. Inga skötselåtgärder skall vidtagas med undantag för de anordningar som anges under punkt 3 nedan.

2. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 031522) och enligt statens naturvårdsverks anvisningar.

3 Enkel, spångad vandringsled iordningställes i huvudsaklig överensstämmelse med markering på karta, bilaga 5.

4. Successivt ökad kännedom om områdets flora och fauna skall eftersträvas genom samarbete med vetenskapliga institutioner och annan sakkunskap inom olika ämnesområden.

5. Naturvårdsförvaltare skall vara länsstyrelsen.

6. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard

Naturvårdsförvaltningen bekostas av staten. Bedömning av åtgärdsbehov och kostnader framgår av bilaga 3.

Beslut i detta ärende har tagits av landshövding Ingemar Eliasson. Vid den slutliga handläggningen har byrådirektör Per Åhgren varit föredragande. Vidare har naturvårdschef Lars Furuholm deltagit i beslutet.

Ingemar Eliasson

Per Åhgren

80 g 50000 1992-03

Naturvårdsenheten 1993-02-08 231-14107-92

Bilagor

1. Beslutskarta i skala 1:10 000
2. Skötselplanekarta
3. Bedömning av skötselkostnader
4. Registeruppgifter
5. HUR MAN ÖVERKLAGAR

Kopia till

Statens naturvårdsverk,
Boverket
Kommunstyrelsen i Torsby kommun
Byggnadsnämnden i Torsby kommun
Vägförvaltningen
Lantbruksnämnden
Skogsvårdsstyrelsen i Värmlands län
STORA Skog, Torsby
FBM
LM
PLE
Naturvårdsregistret
Reservatspärmen
NATUR

80 g 20000 1991-10

Brännknölen

Fiskhusbäcken

Brännknölmyren

Östra Brånberget

Hallmyren

HÖLJES
(fs.1, fs.2)

1:342
XII

Fiskhusberget

Fiskhus
tjärnen

1:381

Västra Brånberget

Ruskåsmyren

Ruskå

△690.8

Havsjöli

Östra
Havsjöberget

Svanrevmyren

Norra Havsjön
593

60°56'

Västra Havsjöberget

Västra Björnåsen

Östra B

NORRA FINNSKOGA SN
FINNSKOGA-DALBY K:N
SUNNE DA

2t ROMÅSMYREN

Bilaga 1
till Lsts beslut
Dnr 231-14107-92

Ek karta 14C 2g
Skala 1:10 000

Brännknölen

Fiskhusbäcken

Brännknölmyren

Östra Brånberget

Hallmyren

HÖLJES
(fs:1, fs:2)

Fiskhusberget

Fiskhus tjärnen

1:381

1:342
XII

Västra Brånberget

Ruskåsmyren

Ruska

△690,8

vandringsled

Havsjöli

Östra Havsjöberget

Svanrevmyren

Norra Havsjön
593

60°56'

Västra Havsjöberget

Västra Björnåsen

Östra B

NORRA FINNSKOGA SN
FINNSKOGA-DALBY K:N
SUNNE DA

2f ROMÅSMYREN

Bilaga 2
till Lsts beslut
Dnr 231-14107-92

Ek karta 14C 2g
Skala 1:10 000

Naturvårdsenheten

Bilaga 3
till länsstyrelsens beslut om naturreservatet Brånberget

Bedömt åtgärdsbehov och kostnader för reservatsförvaltningen **Naturreservatet Brånberget**

(Utredningen undantagen från fastställelse enl 9 § naturvårdsförordningen

Typ av åtgärd	Engångsinsats 1.000 kronor	Årlig kostnad 1.000 kronor	Anteckningar
Parkeringsplats	10		
Vandringsled	5		Avser materialkostnader. Genomförandet bör kunna ske i form av AMS-arbete
Information vid P-plats	10		
Gränsmarkering			Kompletteringar inom ramen allmän tillsyn
Tillsyn, renhållning, div underhåll, löpande dokumentation m m		20	Särskild tillsynsman utses
Biologiska studier	25	10	Årliga kostnaden avser kompletteringar (några år) av större engångsinsats.

Naturvårdsenheten

REGISTERUPPGIFTER

Namn	Naturreservatet Brånberget
Kommun	Torsby
Läge	Ca 7 km NO om Höljes
Kartblad	Topografiska kartbladet 14C SO Ekonomiska kartbladet 14C 2g Gula kartbladet 14C 26
Gräns	Se bilaga 1 till länsstyrelsens beslut
Fastigheter och fastighetsägare	Höljes 1:381 Staten genom statens naturvårdsverk
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Värmlands län
Area	316 ha
Naturtyper	Förfjällområde
Landskapstyp	Blåbärsgranskog (frisk och ofta lågörtrik) dominerar. Hällmarkstallskog ca 2 %. Högörtgranskog ca 1 %. Fattigmyr 20 %. Mellanrikkärr förekommer.
Naturgeografisk region (NUB 1977:34)	32 skogområden i N Sverige/N Finland
Skyddsmotiv	Botaniska, ornitologiska, zoologiska
Skyddsföreskrifter 8 § NVL allmänt	Dispensabla: - Indispensabla, totala: A1-7, 9, 10 Indispensabla, partiella: A8, 11
Skyddsföreskrifter, produktiv skogsmark	A1, 9, 10 gäller hela reservatet
Tillträdesförbud	-
Befintliga anläggningar	-
Planerade anläggningar	Vandringsled
Skötselplan med åtgärdsprogram	Ingår i beslut om naturreservat

Inventeringar, övrig dokumentation

Tomas Hallingbäck, 1976: "Något om kryptogamfloran i ett orört skogs- och myrområde i nordligaste Värmland."

* Björn Owe Larsson och Lars Andersson, 1981: "Brånberget, en översiktlig naturinventering", Fältbiologerna Mellansvenska distriktet.
* Margareta Nilsson och Lena Helin, 1991: "Skogshistoriska studier på Brånberget."

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län

Bilaga 5

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till regeringen, miljö- och naturresursdepartementet.

OBS!

SKRIVELSEN SKALL DOCK SKICKAS ELLER LÄMNAS TILL LÄNSSTYRELSEN.

* För att Ert överklagande skall kunna tas upp till prövning måste Er skrivelse ha kommit in till länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet.

* Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer (numret överst till höger på beslutet).

* Tala även om varför Ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring Ni vill ha. Sänd med handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt och som Ni tidigare inte gett in i ärendet.

* Underteckna skrivelsen, gör namnförtydligande samt uppge postadress och telefonnummer. Telefonnummer till Er arbetsplats bör också anges.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni ringa eller skriva till länsstyrelsen. Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av beslutet.

Formulär 8

Utgåva 3/91